

Yapay Krizler: Kaos, İstikrarı Sağlamak İçin Mi Yönetiliyor?

Krizler her zaman dünyanın dengesini bozan ani anlar değildir; bazen ipleri gölgede örülerek sonuçları kaçınılmaz bir kader olarak gerçeklik sahnesinde sergilendiği fark edilmeyen titiz bir tertibin neticeleri de olabilir. Gelişigüzel gibi görünen kaos ile istikrarlı gibi görünen bir sistem arasında, kamuoyunun gözünden uzak bir şekilde gerçeğin şekillendiği bir gri alan vardır; zira olaylar, boyutuyla değil, işlevselliğiyle ölçülür.

Bu bağlamda krizler artık sadece geçici dengesizlikler olmaktan çıkıp güç dengelerini yeniden şekillendiren araçlara dönüşmekte ve bu araçlar aracılığıyla zorunluluğun baskısı altında yeni kurallar dayatılmaktadır; işte burada en kafa karıştırıcı soru ortaya çıkmaktadır: Peki bizler, hatalarıyla tökezleyen bir dünyayla mı, yoksa kaosu, başarı veya başarısızlığın yazılıp yazılmadığına bakılmaksızın istikrara ulaşmak için özenle tasarlanmış bir araç olarak ustaca kullanan bir sistemle mi karşı karşıyayız?

Siyaset literatüründe, şok stratejisi olarak bilinen yakından ilişkili bir mefhum ortaya çıkmıştır; bu mefhum ister ekonomik ister güvenlik alanında olsun, krizlerin istismar edilerek normal koşullarda kabul edilmeyecek köklü değişikliklerin dayatılmasına işaret etmektedir.

Fikir basittir: Toplum kafa karışıklığı veya korku halinde olunca, direniş gücü azalır ve olağanüstü kararları kabul etme ya da bir üçüncüsü olmayan iki seçenek dehlizine girme eğilimini artırır. Burada, içerisinde olmamıza rağmen komplo şemsiyesi altına girmiyoruz; aksine gerçekliği okuyup analiz edeceğiz.

Son yirmi yıl içinde dünya, açıklamak istediğimiz bazı olaylara tanık olmuş ve bunların doğası hakkında tartışmalara neden olmuştur:

- Daha önceki küresel finansal kriz, kapitalist ekonomik sistemin kırılma anını ortaya çıkarmıştı ancak bu, ülkeler ve kurumlar arasındaki güç dengesini yeniden şekillendirmek için istismar edilmiştir.

- Büyük güçlerin çıkarlarının iç içe geçtiği bölgesel çatışmalara gelince; bazı savaşlar sanki vekâlet yoluyla yürütülüyormuş gibi görünmekte olup Rusya-Ukrayna savaşı gibi tam bir çöküşe ve kesin bir zafere izin vermeyen bir çerçeve içinde devam etmektedir.

- Küresel sağlık krizleri, dünyayı benzeri görülmemiş önlemler almaya itmiş olup bu önlemlerin altında yatan başka çıkarlar, devlet ile toplum arasındaki ilişkiyi yeniden tanımlamıştır.

Bunların çoğunun sahneyi yeniden düzenlemeye yönelik krizler olduğunu gözlemliyoruz.

İster başkanlığı döneminde isterse şu anki siyasi söylemlerinde olsun Trump'ın politikalarına baktığımızda, dikkat çekici bir çelişki görüyoruz: İstikrarı vaat eden bir söylem, baskı ve gerginliği tırmandırmaya dayanan, geleneksel kuralları çiğneyen ve akli ikna eden sınırların dışına çıkan bir yaklaşıma karşılık

gelmektedir; bu da bazılarını, Ortadoğu'da yaşananları, yeniden düzenleme aracı olarak bir kaos çerçevesinde yorumlamaya sevk etmiştir.

Bugün Orta Doğu olaylarında meseleler, sadece yüzeyde olanlarla ölçülmemeli, aksine aynı zamanda derinliklerde yeniden şekillenen hususlara da bakmak gerekir:

- Belirli dosyalarda gerginliğin tırmanması, tarafları daha önce mümkün olmayan uzlaşmaları kabul etmeye itebilir.

- Ekonomik, siyasi veya askeri baskı, bölgesel ittifakları yeniden şekillendirmek için kullanılabilir.

- Belirsizlik durumunun oluşturulması, devletleri stratejik olarak yeniden konumlandırmaya zorlayabilir.

Bu anlamda kaos, başlı başına bir hedef değildir, aksine yeni bir düzene geçiş aşamasıdır; şimdi burada soruyoruz: Hangi istikrarın sağlanması isteniyor? Ve kimin çıkarına?

ABD koalisyonu, bu krizlerden, kapsamlı bir sükûnet ve gerginliğin azaltılması anlamında değil, aksine belirli bir çıkara hizmet eden güç dengesini garanti altına alan bir istikrar sağlama anlamında bir istikrarın sağlanmasını amaçlamaktadır.

Bugün Amerika'nın, Trump yönetimi de dahil olmak üzere çeşitli yönetimler aracılığıyla gerçekleştirdiği istikrar, genellikle tek bir bölgesel gücün tam hakimiyetinin engellenmesi ve bölgede kapsamlı bir patlamayı önleyecek dengenin, nispeten öngörülebilir ve kontrol edilebilir bir çerçeve içinde korunması olarak anlaşılmalıdır; ancak bu, yönetimde gerginliğin olmadığı anlamına gelmemektedir.

Enerji ve koridorlar merkezi bir faktördür: Hayati enerji kaynakları olan petrol ve doğalgaz ile Hürmüz Boğazı, Süveyş Kanalı, Bab el-Mendeb gibi deniz koridorları ve ticaret yolları, küresel ekonominin damarlarını temsil etmektedir; bu nedenle Amerika, bu damarları bu aşamada tamamen kapanmadan kontrolü altında kalmasını ve bunların yakınlarında askeri bir varlık veya ittifaklar kurmayı amaçlamaktadır; bu ise tüm krizleri kışkırtmak anlamına gelmemekte; aksine bu, bazen bunlara kendi çıkarlarına hizmet edecek şekilde cevap vermek anlamına gelmektedir.

Kontrolsüz kaosu azaltırken, baskı araçlarını ve geri alma tuşlarını elinde tutmak. Zira kontrolsüz kaos, Amerika'nın çıkarları için istikrarlı bir denge sağlayabilecek bir tarafın bulunmadığı, tırmanışı kontrol edecek net kırmızı çizgilerin olmadığı ve kayıpların, bugün Sudan'ın durumunda olduğu gibi zaman veya siyasi olarak bir sınır olmaksızın genişlediği bir durumdur.

Zamanla doğal hale gelen yeni bir gerçekliğin dayatılması; bu, aşamalar yoluyla gerçekleştirilen sistematik bir süreçtir:

İlk şok: Suriye'nin durumu ve derin tavizler gibi (siyasi karar, askeri harekât veya ekonomik önlem) gibi geniş çapta bir reddi tetikleyen büyük bir değişikliğin meydana gelmesi.

Zorunlu uyum: Zamanla taraflar, bugün Venezuela'da olduğu gibi artık var olan yeni gerçeklikle yüzleşmeye başlar.

Yeniden çerçeveleme: Bu gerçek, bugünkü Gazze'nin durumu gibi medya ve siyasi söylem aracılığıyla gerekli veya kaçınılmaz bir durum olarak sunulmaktadır.

Normalleşme: Mesele, günlük hayatın bir parçası haline gelmiş olup artık reddetme şiddeti yavaş yavaş kaybolmaktadır; tıpkı Körfez ülkelerinin, özellikle de Suudi Arabistan'ın Yahudi varlığıyla normalleşmeye hazır olması gibi.

Başka bir deyişle hedef, kaosu ortadan kaldırmak değil, aksine onu kontrol edilebilir sınırlar içinde yönetmektir.

Burada kesinlikle tüm krizlerin yapay olduğunu söylemiyoruz; zira Orta Doğu bölgesi, derin tarihsel birikimlere, iç içe geçmiş yerel ve bölgesel çatışmalara ve çıkarların çalkalandığı uluslararası müdahalelere sahne olmaktadır; bu bölgenin, gelecekteki İslam Devleti'nin doğması için en elverişli bölge olduğunu da unutmamalıyız; ancak bazı tarafların bu kaosu kendi çıkarları doğrultusunda kullanıp yönlendirebileceğini de belirtmeliyiz.

Amerika için meseleyi kolaylaştıran şey, bugün onun rakipsiz bir şekilde planlarını çizmesine yardımcı olan güce ve hakimiyete sahip olması ve bugün satranç tahtasında karşı bir tarafın olmamasıdır; zira Çin, şu ana kadar belirgin bir güce sahip olmamakla birlikte kendisiyle muamele edilmesi kolay olan bir ticaret devi olduğu gibi uğruna öleceği bir ideolojiye de sahip değildir; aksine Çin, korkak bir ticaret ve teknoloji aklına sahiptir.

Bu gerçeklik ancak İslam Devleti'nin ortaya çıkmasıyla değiştirebilir ki işte onları korkutan şey budur; bu da onları, Müslümanların topraklarındaki tüm çatışmaları yönetmeye, bölgedeki askeri ve ekonomik altyapıyı yok etmek için çalışmaya, dahası bölünmüş olanı daha da bölmeye, bölgeyi Yahudi varlığının rehinesi haline getirmeye ve Yahudi varlığını, onu dizginleme gücüne sahip olmakla birlikte bölgedeki vurucu güç haline getirmeye sevk etmektedir. Ancak Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“Onlar (sana) tuzak kurarlarken Allah da (onlara) tuzak kuruyordu. Çünkü Allah tuzak kuranların en iyisidir.”** [Enfal 30]

İslam Devleti, Allah'ın izniyle kaçınılmaz olarak kurulacaktır; çünkü bu Allah'ın bize olan bir vaadidir; çünkü bu hedef için çalışan ve gözlerini bu hedefe diken bir parti vardır ki bu parti de; gözü hiç kaymayan, kararlılığı sarsılmayan ve belli bir süre sonra da olsa Allah'ın kendisine yardım edeceğini bilen **Hizb-ut Tahrir'**dir.

Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“Gerçek şu ki; kâfirler mallarını, Allah'ın yolundan alıkoymak için harcarlar ve harcayacaklar da. Sonra bu onlar için yürek acısı olacak, sonra yenilecekler ve inkâr edenler cehenneme sürüleceklerdir.”** [Enfal 36]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Nebil Abdulkerim